

जातिय अल्पसंख्यकहरुको समानताको प्रवर्द्धनका लागि
विद्यमान तथा योजनाबद्ध उपायहरु

कारागार विभाग

कारागार विभाग जातिय समानता प्रवर्द्धन गर्न प्रतिबद्ध छ । हिरासतमा भएका सम्पूर्ण व्यक्तिहरुले राष्ट्रियता र जातियरूपमा निरपेक्ष रहँदै समान व्यवहार पाउनेछन् । हिरासतमा रहेका अल्पसंख्यक जातिका व्यक्तिहरुको सहयताका निम्ति कारागार विभागले प्रदान गरेका उपायहरु निम्न तय गरिएका छन् ।

A. हिरासतमा रहेका व्यक्तिहरुको सहायताका लागि उपायहरु

विद्यमान
उपायहरु

- 27 भाषामा प्रकाशन गरिएको कैदी सूचनासम्बन्धी पुस्तिकाको एक प्रति हिरासतमा रहेका व्यक्तिहरु PICs भर्ना भएको समयमा प्रदान गरिन्छ जसले उनीहरुलाई आफ्ना अधिकारहरु र सुधारात्मक संस्थाका सामान्य शर्तहरु र आवश्यकता बुझ्न मद्दत गर्दछ ।
- CSD ले आवश्यकता भएमा अल्पसंख्यक जातिहरुको मूल भाषाको PICs को लागि दोभाषे सेवा प्रदान गर्नेछ । जब उनीहरुले सुधारात्मक संस्थाहरुमा हुने उपचारमा दुख पाउँछन् वा उनीहरुसँग आफ्ना अधिकारका बारेमा कुनै सिकायत छ भने तिनले सोधपुछ गर्ने वा उजुरी दिने अधिकारमा समानता सुनिश्चित गर्नका लागि अनुरोध अनुसार दोभाषे सेवाहरु प्रदान गरिनेछ ।
- अग्रपंक्तिका कर्मचारी र अन्य राष्ट्रियताका हिरासतमा रहेका व्यक्तिहरुको PICs सञ्चारमा तत्काल सहजीकरण गर्न कारागार विभागले मोबाइल ट्यावलेट साधनमा लेख्य

भाषानुवाद सुविधाको प्रयोग गर्नेछ ।

- कारगार विभागले गृह मामिला ब्यूरोद्वारा प्रकाशित “आपतकालीन अवस्थाका लागि बहुभाषिक वाक्यांश पुस्तिका” सम्पूर्ण कारागारमा रहेका आन्तरिक अस्पतालहरुमा हिरासतमा रहेका व्यक्तिहरुलाई PICs आवश्यकता भएमा प्रयोगको लागि उपलब्ध गराएको छ ।
- कारगार विभागले हिरासतमा रहेका व्यक्तिहरुको PICs लागि कारागारमा रहेका पुस्तकालयमा चीनी र अङ्ग्रेजी बाहेकका अन्य भाषामा पनि पुस्तकहरु उपलब्ध गराउँछ ।
- कारगार विभागले अल्पसंख्यक जातिका हिरासतमा रहेका व्यक्तिहरुले PICs क्यानटोनिज बोल्ने र बुझ्ने क्षमताको अभिवृद्धि गराउन क्यानटोनिज भाषा कक्षाहरु साथै क्यानटोनिज स्व-अध्ययन सामाग्री उपलब्ध गराउदछ साथै उनीहरुलाई कारागारको जीवन अनुशरण गर्न सहयोग गर्दछ ।
- कारगार विभागले विभिन्न जातिका हिरासतमा रहेका व्यक्तिहरुको PIC धार्मिक स्वतन्त्रताको सम्मान गर्दछ । धार्मिक गुरुहरु तथा विभिन्न धार्मिक संस्थाहरु द्वारा उपलब्ध गराइने भ्रमण, शिक्षा, परामर्श र धार्मिक गोष्ठी जस्ता विभिन्न सेवाहरु प्रदान गरिन्छ । विभागले आवश्यक परेमा सम्बन्धित वाणिज्य दूतहरुसँग अल्पसंख्यक जातिको धार्मिक PICs क्रियाकलापहरुको बारेमा परामर्श गर्नेछ ।
- अल्पसंख्यक जातिका हिरासतमा रहेका व्यक्तिहरुको PICs पुनस्थापनामा सहयोग गर्न कारागार विभागले विभिन्न गैर सरकारी संस्थाहरुसँग सहकार्य गरेर विभिन्न रुचीसम्बन्धी

कक्षाहरु सञ्चालन गर्दछ ।

- कारागार विभागले नयाँ भर्ना भएका हिरासतमा रहने व्यक्तिहरुको PICs परिचय कार्यक्रममा प्रसारण गर्नको लागि १० भाषामा निर्माण गरिएका डिभिडीहरु उपलब्ध गराउदछ जसले उनीहरुलाई कारागारको जीवनबारे बुझ्न मद्दत गर्छ ।
  - CSD ले हिरासतमा रहेका अन्य राष्ट्रियता भएका मानिसहरुद्वारा सोधपुछ तथा उजुरी व्यवस्थापन गर्नका लागि निवृत्तिभरण सेवा सम्झौता अन्तर्गत इन्स्टिच्युट लायजन अफिसरका रुपमा सेवानिवृत्त अधिकारीहरु नियुक्ति गर्दछ । कारावासका दौरान असमझदारी हटाउन र झगडा मिलाएर सजाय दिइने संस्थाहरुमा नियम तथा अनुशासन व्यवस्थापन गर्न अन्तर्गत इन्स्टिच्युट लायजन अफिसरले यस्ता सोधपुछ तथा उजुरी व्यवस्थापन गर्नका लागि हिरासतमा रहेका अन्य राष्ट्रियता भएका मानिसहरुसँग हाकाहाकी बैठक गर्नुपर्नेछ ।
- भविष्यको कामको लेखाजोखा
- कारागार विभागले अल्पसंख्यक जातिका हिरासतमा रहेका व्यक्तिहरुको PICs लागि भएका नीति/उपायहरु एवं यसको कार्यान्वयनको थप सुधारका निम्ति नियमितरुपमा लेखाजोखा तथा पुनरावलोकन गर्नेछ ।

B. कर्मचारीको तालिम

- विद्यमान उपायहरु
- कारागार विभागले कर्मचारीले पालना गर्नुपर्ने गरी जातिय भेदभाव अध्यादेशको अनुसार “जातिय समानता प्रवर्द्धन निर्देशिका” तथा “जातिय समानतासम्बन्धी नीति पत्र” तयार

गरेको छ ।

- कारागार विभागले कर्मचारीको जानकारीको लागि जातिय समानतासम्बन्धी सान्दर्भिक सूचनाहरु ज्ञान व्यवस्थापन प्रणाली (विभागिय अन्तरसञ्जालमा रहेको ज्ञान आदानप्रदान गर्ने मञ्च) मा नियमित अपलोड गर्दछ ।
- कारागार विभागले समय समयमा कर्मचारीको निम्ति नेपाली, उर्दू, भियतनामी, इण्डोनेशियन, पञ्जाबी र स्प्यानिश लगायतका अल्पसंख्यक जातिको भाषामा तालिम प्रदान गर्छ ।
- कारागार विभागले कर्मचारीको भर्ती तथा आन्तरिक तालिम कार्यक्रममा जातिय समानतासम्बन्धी तालिम समावेश गरेको छ । सांस्कृतिक चेतनासम्बन्धी तालिम सञ्चालन गर्न समय समयमा विभिन्न राष्ट्रका वाणिज्य दूतहरुलाई निमन्त्रित गर्दछ ।

भविष्यको कामको
लेखाजोखा

- कारागार विभागले कर्मचारीको जातिय समानतासम्बन्धी ज्ञानमा सुधार गर्नको लागि उपयुक्त तालिम व्यवस्था गर्न तालिमसम्बन्धी नीतिको निरन्तर लेखाजोखा तथा पुनरावलोकन गर्नेछ ।

सार्वजानिक सोधपुछ / गुनासोहरु

सार्वजानिक सोधपुछ तथा गुनासोहरुको लागि, कृपया क्रमशः प्रमुख अधिकारी (वप्यिस्थापन सेवाहरु)लाई 25826025 र परम्मुख अधिकारी (गुनासो खोजतलाश इकाइ)लाई 21514499 मा सम्पर्क गर्नुहोला ।

कारागार विभाग
जुलाई 2019